

RELACION

PËR PROJEKTVENDIMIN E KËSHILLIT TË MINISTRAVE

PËR

MIRATIMIN E STRATEGJISË KOMBËTARE TË MBROJTJES SOCIALE 2024– 2030 DHE TË PLANIT TË VEPRIMIT NË ZBATIM TË SAJ

I. QËLLIMI I PROJEKTAKTIT DHE OBJEKTIVAT QË SYNOHEN TË ARRIHEN

Me anë të këtij projektvendimi realizohet miratimi Strategjisë Kombëtare të Mbrojtjes Sociale 2024-2030 dhe Planit të Veprimit në zbatim të saj. Kjo strategji synon të sigurojë mbrojtje sociale në një mjedis mundësues dhe fuqizues për çdo individ në nevojë, duke garantuar jetesë dinjitoze përgjatë ciklit të jetës.

Strategjia ka dy qëllime politike dhe disa objektiva që synohen të arrihen përmes saj:

Qëllimi i politikës A: Zbutja e varfërisë për çdo individ në nevojë dhe përmirësimi i jetesës për personat me aftësi të kufizuara përmes mbështetjes me skemat financiare dhe përfitimeve të përshtatshme, të përgjegjshme gjinore, transparente, të afta për përballimin e rreziqeve e krizave.

Objektivat:

- Të përmirësohet performanca, përshtatshmëria dhe përgjigjja ndaj krizave e skemave financiare dhe përfitimeve për individët (burra, gra, djem dhe vajza)
- Konsolidimi i reformave të mbrojtjes sociale në fushën e afësisë së kufizuar për mbështetje dhe pjesëmarrjen në jetën publike dhe private
- Përmirësimi i shënjestrimit të fëmijëve, vajza dhe djem përmes skemave financiare të ndjeshme gjinore dhe një programi mbrojtje sociale me fokus fëmijët.

Qëllimi i politikës B: Zgjerimi i shërbimeve sociale të integruara, të aksesueshme e cilësore dhe të përgjegjshme gjinore si dhe avancimi i deinstitutionalizimit të kujdesit rezidencial, në partneritet me pushtetin vendor dhe aktorët e tjerë.

1. Konsolidimi i procesit të decentralizimit të shërbimeve të kujdesit social për financim të qëndrueshëm dhe të përgjegjshëm gjinor, mbulim gjeografik, aksesueshmëri dhe që i përgjigjen krizave dhe emergjencave
2. Zbatimi i standardeve dhe forcimi i kapaciteteve njerëzore të personelit të shërbimeve të kujdesit social për shërbime, cilësore dhe të përgjegjshme gjinore.
3. Deinstitutionalizmi i shërbimeve të kujdesit rezidencial dhe transformimi drejt shërbimeve në familje, komunitare dhe ditore duke respektuar parimin e të drejtave të njeriut dhe këndvështrimi gjinor.

II. VLERËSIMI I PROJEKTAKTIT NË RAPORT ME PROGRAMIN POLITIK TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE, ME PROGRAMIN ANALITIK TË AKTEVE DHE DOKUMENTE TË TJERA POLITIKE

Projektakti i propozuar është në përputhje me Programin Politik të Këshillit të Ministrave dhe Programin e Përgjithshëm Analitik të Projektakteve për vitin 2024, të miratuar me vendim nr. 790, datë 28.12.2023 të Këshillit të Ministrave.

III. ARGUMENTIMI I PROJEKTAKTIT LIDHUR ME PËRPARËSITË, PROBLEMATIKAT, EFEKTET E PRITSHME

Vizioni i Strategjisë Kombëtare për Mbrojtjen Sociale 2024-2030 është.

“Mbrojtje sociale në një mjedis mundësues dhe fuqizues për çdo individ në nevojë, duke garantuar jetesë dinjitoze përgjatë ciklit të jetës”.

Në strategji janë përcaktuar indikatorët deri në vitin 2030, të cilët nisen nga një bazë reale të dhënash.

Gjithashtu, në Planin e Veprimit 2024-2030 dhe Treguesit për zbatimin e saj, është detajuar buxheti i planifikuar për çdo masë, në bashkëpunim dhe me kontributin e donatorëve. Çdo masë do të realizohet nga mbështetja e parashikuar në PBA, si dhe në projektet e donatorëve, që janë duke u zbatuar, si dhe projektet e miratuara që do të fillojnë të zbatohen.

IV. VLERËSIMI I LIGJSHMËRISË, KUSHTETUTSHMËRISË DHE HARMONIZIMI ME LEGJISLACIONIN NË FUQI VENDAS E NDËRKOMBËTAR

Projektvendimi është hartuar në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, me propozim të Ministrit të Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale.

V. VLERËSIMI I SHKALLËS SË PËRAFRIMIT ME ACQUIS TË BASHKIMIT EVROPIAN (PËR PROJEKTAKTET NORMATIVE)

Relacion shpjegues për projektvendimin “Për miratimin e strategjisë kombëtare të mbrojtjes sociale 2024–2030 dhe të planit të veprimit në zbatim të saj”

Projektakti është në linjë me Rekomandimin e i Këshillit (BE) 2021/1004 i datës 14 qershor 2021 për krijimin e një Garancie Evropiane për Fëmijët OJ L 223, 22.6.2021, f. 14–23; Komunikimin nga Komisioni për Parlamentin Evropian, Këshillin, Komitetin Ekonomik dhe Social Evropian dhe Komitetin e Rajoneve mbi strategjinë evropiane të kujdesit COM/2022/440 final; si edhe Rekomandimin e Këshillit të 8 Dhjetorit 2022 mbi aksesin në kujdesin afatgjatë me cilësi të lartë e të përballueshëm OJ C 476, 15.12.2022, f. 1–11.

VI. PËRMBLEDHJE SHPJEGUESE E PËRMBAJTJES SË PROJEKTAKTIT

Strategjia e Mbrojtjes Sociale bazohet në politikat për:

Qëllimi i politikës A: Zbutja e varfërisë për çdo individ në nevojë dhe përmirësimi i jetesës për personat me Aftësi të Kufizuara përmes mbështetjes me skemat financiare dhe përfitimeve të përshtatshme, të përgjegjshme gjinore, transparente, të afta për përballimin e rreziqeve e krizave.

Objektivi specifik/strategjik A1: Të përmirësohet performanca, përshtatshmëria dhe përgjigjja ndaj krizave e skemave financiare dhe përfitimeve për individët (burra, gra, djem dhe vajza)

Objektivi specifik/strategjik A2: Konsolidimi i reformave të mbrojtjes sociale në fushën e afësisë së kufizuar për mbështetje dhe pjesëmarrjen në jetën publike dhe private

Objektivi specifik/strategjik A3: Përmirësimi i shënjestrimit të fëmijëve, vajza dhe djem përmes skemave financiare të ndjeshme gjinore dhe një programi mbrojtje sociale me fokus fëmijët.

Masat prioritare që do të kontribuojnë në arritjen e objektivave specifike/strategjike janë:

- *Përmirësimi i performancës, transparencës dhe mirëadministrimit në të gjitha nivelet të skemës së ndihmës ekonomike dhe përfitimeve të tjera për të siguruar plotësim efektiv dhe të ndjeshëm gjinor të nevojave të çdo individi.*

Pas zbatimit kombëtar të reformës së programit të ndihmës ekonomike, nevojitet të kalohet në një fazë të re për të adresuar inefficiencat e vërejtura si dhe probleme të mjaftueshmërisë të ndihmës. Vlerësimet tregojnë që formula e pikëzimit nuk i përgjigjet sa duhet kontekstit ekonomik dhe social aktual duke u paraqitur e vjetëruar për sa i përket kriterëve të kualifikueshmërisë të parashikuara në të. Përdorimi i formulës së pikëzimit ka prodhuar një rezultat të rëndësishëm lidhur me zvogëlimin e përfitimit të padrejtë të ndihmës ekonomike, por administratorët shoqërorë konfirmojnë që ajo ka funksionuar mirë për zonat urbane, por është evidentuar që ekziston mundësia e përjashtimit të familjeve të varfëra, veçanërisht në zona rurale, familje me një person dhe ato që kanë në përbërje të tyre anëtarë të grupmoshës 50-55 vjeç që hasin vështirësi për t'u punësuar. Mospbulimi i formës së qartë të formulës së pikëzimit krijon probleme për transparencën si dhe ndikon që vlerësimi i efektshmërisë së formulës së pikëzimit të jetë i cunguar në aspektin e shënjestrimit. Gjykohet që pas pesë

Relacion shpjegues për projektvendimin "Për miratimin e strategjisë kombëtare të mbrojtjes sociale 2024–2030 dhe të planit të veprimit në zbatim të saj"

vitesh aplikim, formula e pikëzimit nuk është plotësisht e panjohur për administratorët shoqërorë dhe ekziston mundësia për ndikim subjektiv tek aplikantët për të deklaruar kushte që i bëjnë ata fitues. Koeficientët e formulës së pikëzimit vlerësohen të jenë të vjetëruar për shkak të ndryshimit të kushteve materiale dhe sociale krahasuar me kohën kur u aprovua ky instrument. Ekziston një sistem ankimi dhe apelimi për familjet e pakualifikuara për të përfituar ndihmë, i cili nuk përdoret formalisht në çdo rast nga ana e aplikantëve të refuzuar. Gjithashtu, pushteti vendor ka në dispozicion fondin 6% dhe të ardhurat e veta për të trajtuar familje të tjera në nevojë, sipas vendimeve të tij. Përqendrimi rajonal i varfërisë në zona ku pushteti lokal ka mungesë të hapësirave fiskale për mbështetje me fonde të veta si dhe mundësi të ulta punësimi dhe shërbimesh kërkojnë një sistem të diferencuar mbështetjeje mbështetur në kontekstin lokal.

Masa e pagesës së ndihmës, ndonëse ka pësuar rritje të vijueshme përgjatë dekadës së fundit përfshirë dhe rritjet e bëra në kuadrin e masave për të përballuar efektet negative të pandemisë apo për mbështetjen e grupeve të caktuara me një shkallë vulnerabiliteti të rritur si nënat me shumë fëmijë apo viktimat e dhunës në familje, është ende e ulët. Megjithatë, pagesa e ndihmës ekonomike rezulton ende e ulët në raport me kufirin e të ardhurave në rrezik varfërie apo me pagën minimale. Ndikimi i programit të ndihmës ekonomike në reduktimin e rrezikut nga varfëria është i kufizuar, ndërsa të dhënat provojnë që individët e papunë, familjet me shumë fëmijë në ngarkim dhe familjet me në krye gra ekonomikisht joaktive, për shkak edhe të angazhimit të tyre në punë të papaguar në familje janë më të rrezikuar për të rënë në varfëri.

Aktualisht, nuk ka një mekanizëm të rishikimit periodik të masës së ndihmës ekonomike dhe nuk ekziston një fond rezervë apo mekanizëm të përgjigjes së shpejtë, i gatshëm për t'u përdorur në raste të krizave të paparashikuara. Familjet në ndihmë ekonomike, mbështeten me një numër të konsiderueshëm lehtësirash financiare apo subvencionimesh. Nuk ekziston një vlerësim financiar i kësaj mbështetjeje sipas përfitimit për secilin anëtar të familjes në ndihmë ekonomike dhe Regjistri Kombëtar i Ndhmës nuk i reflekton përfitimet për çdo familje, çka ndikon dhe në pamundësinë e vlerësimit të mbështetjes së plotë financiare, që përfitojnë familjet në ndihmë ekonomike dhe efektit të kësaj mbështetjeje për lehtësimin e varfërisë dhe integrimin.

Decentralizimi administrativ dhe fiskal i vitit 2015 i ka besuar një rol kyç pushtetit vendor lidhur me administrimin e ndihmës ekonomike nëpërmjet krijimit dhe funksionimit të Njërive të Vlerësimit të Nevojave dhe të Referimit. Ndërkohë që vlen të forcohet roli monitorues i strukturave të SHSSH rajonal, ngritja e njërive në të gjithë njësitë administrative mbetet imediate. Për administratorët shoqërorë, pjesë e këtyre strukturave, kërkohet të përmirësohet roli i tyre vlerësues për familjet në nevojë për ndihmë dhe lehtësimi maksimal i kontakteve me to, si dhe të jetë operacional roli referues i tyre për punësim dhe/ose për shërbime të anëtarëve të familjeve në ndihmë ekonomike. Për këtë, ndërtimi i një modeli proaktiv të menaxhimit të integruar të familjes dhe individëve në ndihmë ekonomike dhe shtrirja në të gjitha njësitë vendore mbetet sfidë. Gjithashtu, vlerësimi i vijueshëm i performancës të sistemit të ndihmës ekonomike pazgjitshëmrisht me sistemin e mbrojtjes shoqërore në të

Relacion shpjegues për projektvendimin "Për miratimin e strategjisë kombëtare të mbrojtjes sociale 2024–2030 dhe të planit të veprimit në zbatim të saj"

gjithë nivelet duhet shoqëruar me ndërmarrjen e ndryshimeve të nevojshme rregullatore, institucionale, si dhe të ofrimit të çdo lloj asistence të nevojshme në këtë drejtim. Ndërkohë paralelisht me këto procese do të realizohen rishikimet e kuadrit ligjor dhe normativ për të reflektuar ndryshimet dhe rishikimet e nevojshme .

- *Të përmirësohet ri integrimi social- ekonomik i individëve, burra dhe gra pjesë e skemës së Ndhmës Ekonomike, përmes lidhjes me punësimin dhe promovimi i ndërmarrjeve sociale.*

Realizimi i daljes nga skema e NE të anëtarëve në moshë pune të familjeve përfituese, në përmbushje të përcaktimit ligjor (2019) që parashikon që pagesa e Ndhmës Ekonomike të jetë për një periudhë jo më shumë se 5 (pesë) vjet (me përjashtim të përfituesve mbi moshën e pensionit dhe nënave me fëmijë në ngarkim) është një nevojë imediate për shkak të afrimit të kohës së përfundimit të këtij afati. Integrimi në tregun e punës të individëve në moshë pune është një sfidë e vështirë për shkak të një kompleksi arsyesh të tilla si, vështirësitë në koordinim të zyrave të punës dhe organeve të pushtetit vendor, motivimit të ulët të individëve për t'u punësuar, nevojave për shërbime të personave të tjerë në familje si të moshuar, fëmijë etj. Administratorët shoqërorë dhe strukturat lokale nevojitet të jenë aktivë në referimin për punësim dhe shërbime shoqërore sipas nevojave/mundësive të anëtarëve të familjeve. Bashkëpunimi i institucioneve në nivel qendror, rajonal dhe vendor është thelbësor për të rishikuar/ zgjidhur problematikën dhe bërë efektive të gjithë instrumentet ekzistues në funksion të punësimit dhe shërbimeve si ndërmarrjet sociale, fondin social të punësimit, fondin social, garancinë rinore, etj.

Vlerësimi i vijueshëm i skemës së daljes nga NE dhe i mekanizmit referues për punësim nëpërmjet komunikimit digjital të sistemeve përmirësuara të informacionit të populluara me profilin përkatës të secilit anëtar duhet të reflektojë rezultatin e numrit të individëve të punësuar dhe numrin e familjeve që dalin përfundimisht nga skema. Punësimi i anëtarëve të familjeve në zonat rurale ku është dhe numri më i madh i familjeve të mbështetura me NE mbetet sfida më e vështirë e kësaj strategjie. Gjithashtu, mbështetja e fëmijëve të familjeve në NE me arsim dhe e të rinjve të këtyre familjeve për punësim është sfidë e rendësishme për të mundësuar këputjen e zinxhirit të varfërisë dhe për të mos lejuar trashëgiminë e varfërisë ndër breza dhe në vecanti reduktimin e varfërisë së fëmijëve.

Të përmirësohet ri integrimi social- ekonomik i individëve, burra dhe gra pjesë e skemës së Ndhmës Ekonomike, përmes lidhjes me punësimin dhe promovimi i ndërmarrjeve sociale.

Efektet e tërmetit të vitit 2019, situata pandemike COVID- 19, si dhe efektet ekonomike në ofertën dhe çmimet në tregun e mallrave dhe të energjisë të luftës në Ukrainë ishin eksperiencia të reja për Shqipërinë që situatat e emergjencës i ka patur të lidhura kryesisht me problematikën klimaterike e fatkeqësitë natyrore si përmytjet, zjarret etj. Situatat e viteve të fundit evidentuan problematikën dhe boshllëqet e sistemeve të përgjigjes ndaj situatave emergjente përfshirë dhe atë të kordinimit, gjithëpërfshirjes, financiare, kapaciteteve të

Relacion shpjegues për projektvendimin “Për miratimin e strategjisë kombëtare të mbrojtjes sociale 2024–2030 dhe të planit të veprimit në zbatim të saj”

personelve të ndryshme, komunikimit etj. Ato krijuan gjithashtu ekperiencia të mira mbi mënyrën se si duhet të adresohen problematikat e krijuara. Strategjia e mbrojtjes sociale do të sigurojë që sistemi i përgjigjes ndaj situatave emergjente për grupet vulnerabël të mos jetë sporadik dhe momental, por i përgatitur dhe i pajisur me kapacitete, mjete dhe buxhete për këtë qëllim. Për këtë, analizat e situatave dhe një roadmap për një sistem mbrojtjeje shoqërore të aftë për t'iu përgjigjur krizave dhe emergjencave do të ndihmonin për hartimin e për zbatimin në praktikë të funksionimit të skemës së ndihmës ekonomike dhe aftësisë së kufizuar, si dhe përfitimeve të tjera financiare në raste të mundshme krizash apo emergjencash, rregjistri kombëtar do të përmbajë një modul të veçantë ku të evidentohen individët më vulnerabël në raste emergjencash dhe nevojat potenciale të tyre, personelin e trajnuar për t'iu ardhur në ndihmë në të gjitha nivelet, si dhe një plan të dedikuar komunikimi të informacionit.

Të gjithë këto veprime do të jenë në përmbajtje të skenareve të ndryshme për mbrojtjen sociale në raste krizash dhe emergjencash përfshirë dhe buxhetet e nevojshme, me qëllim që mbrojtja sociale të jetë e përgjegjshme dhe adaptive, efektive dhe gjithëpërfshirëse për të menaxhuar goditjet që prekin vulnerabël të popullsisë. Ndërhyrjet do të ndihmojnë familjet dhe komunitetet që të kenë akses në burime për të ndërtuar ripërtëritjen dhe për të rikuperuar mjetet e tyre të jetesës kundër fatkeqësive natyrore dhe goditjeve. OJF dhe sektori privat janë partnerë të pazëvendësueshëm në këtë përpjekje, ndaj sigurimi i një bashkëpunimi efektiv me to, qysh në fazat planifikuese dhe më tej si faktorë kontribues në skenarët e përgjigjes ndaj emergjencave, është domosdoshmëri.

Përmirësimi i performancës dhe transparencës së skemës së vlerësimit të aftësisë së kufizuar, me qëllim adresimin efektiv dhe të përgjegjshëm gjinor të nevojave individuale të tyre dhe reagimit ndaj situatave të krizave dhe emergjencave.

Reforma e vlerësimit të aftësisë së kufizuar u shoqërua me shkallëzim të përfitimeve, sipas nivelit të aftësisë së kufizuar, megjithatë ndryshimet në pagesa, por edhe niveli mesatar i pagesës së aftësisë së kufizuar nuk janë përcaktuar bazuar në analizën e kostove të shtuara, të shkaktuara nga aftësia e kufizuar.

Pagesa e aftësisë së kufizuar është rekomanduar të jetë në nivele të mjaftueshme dhe nevojitet një mekanizëm rishikues/indeksues periodik për të i aftë për t'iu përgjigjur situatave të krizave dhe emergjencave në përshtatje me nevojat e posaçme të individëve. Ka një trajtim jo të barabartë të pagesave të sigurimeve shoqërore për ndihmësit personal në skema të ndryshme (vetëm ndihmësve personal të personave që përfitojnë nga statusi i para e tetraplegjisë u njihet pagesa e sigurimeve shoqërore).

Nuk ka një raport kombëtar, që të hedhë dritë mbi nivelin e varfërisë mes personave me aftësi të kufizuara të kategorive të ndryshme, por edhe atë të familjeve që kanë në përbërje me persona me aftësi të kufizuara. SILC mat nivelin e jetesës, varfërinë relative dhe privimin material në familjet shqiptare, por anketa nuk ka indikatorë për të matur nivelin e varfërisë tek personat me aftësi të kufizuara dhe familjet e tyre.

Shqipëria ka një kuadër të plotë ligjor dhe politik¹ të orientuar drejt sigurimit të aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara, por personat me aftësi të kufizuara shpesh nuk kanë akses në zyrat që administrojnë shërbimet sociale apo tek ofruesit e shërbimeve në komunitetet ku ata jetojnë. Personat me aftësi të kufizuara nuk kanë akses sistematikisht dhe në mënyrë të strukturuar në mjetet dhe teknologjinë ndihmëse. Po ashtu, atyre u mungon informacioni në formate të aksesueshme për t'i orientuar ata drejt përfitimeve e shërbimeve në mënyrë të pavarur. Pavarësisht përpjekjeve të kohëve të fundit nga institucionet përgjegjëse, informacioni publik për shërbimet e përkujdesit shoqëror ende nuk është i aksesueshëm për personat që nuk shohin, flasin, dëgjojnë apo ato me aftësi të kufizuara intelektuale. Ndonëse janë zhvilluar trajnime, ka ende nevojë për më shumë investim dhe kapacitete në këtë drejtim. Aktualisht, në vend ofrohen vetëm disa nga tipologjitë e pajisjeve ndihmëse bazë, si karriget me rrota, proteza e orteza dhe pajisje ndihmëse në dëgjim, megjithatë nevojiten rregullime ligjore dhe kapacitete të fuqizuara, për të vlerësuar dhe orientuar nevojat e personave me aftësi të kufizuara në këtë drejtim.

Edhe pse progresi i reformës së vlerësimit të aftësisë së kufizuar është tashmë i dokumentuar, investime të mëtejshme nevojiten për të siguruar konsolidimin e skemës së vlerësimit të aftësisë së kufizuar si: fuqizimi i vijueshëm i kapaciteteve të aktorëve përgjegjës për zbatimin e reformës së vlerësimit; përmirësimi i procedurave dhe instrumenteve në përgjigje të zhvillimeve dhe modeleve të reja (udhëzuesit e formularët); zgjerimi dhe fuqizimi i strukturave të monitorimit dhe të kontrollit për të shmangur gabimet, abuzimet dhe korrupsionin; përmirësimi i regjistrit elektronik të aftësisë së kufizuar; hartimi i protokolleve të standardizuara, që do të mundësonin të dhëna të besueshme të gjeneruara nga sistemi i vlerësimit të aftësisë së kufizuar; rritja e kapaciteteve të stafit në ekstraktimin e të dhënave nga sistemi, përpunimin e analizën e tyre me qëllim orientimin e politikave dhe ngritjen e shërbimeve; konsolidimi i sistemit të referimit të përfituesve të pagesave të aftësisë së kufizuar në sistemin e arsimit e formimit profesional dhe punësimit, si edhe ndjekja e menaxhimit të integruar të rastit me institucionet e AFP-së dhe punësimit.

Forcimi i bashkëpunimit dhe mbështetja e vijueshme për zbatimin efektiv të Fondit Social të Punësimit për personat me Aftësi të Kufizuara dhe programeve të punësimit

Fondi social i punësimit për personat me aftësi të kufizuar është një instrument i rëndësishëm punësimi i Agjencisë Kombëtare të Punësimit dhe Aftësive dhe pjesë e Strategjisë Kombëtare për Punësim dhe Aftësim 2023-2030 nën masën prioritare “Integrimi në rritje i personave me aftësi të kufizuara në sistemet e zhvillimit të aftësive dhe të tregut të punës”. Fondi social i punësimit pritet të jetë operacional në vitin 2024, me përfshirjen e Drejtorisë së Tatimeve për të mbledhur detyrimet nga punëdhënësit sipas ligjit. Institucionet ndërmjetëse dhe ato punëdhënëse kërkohet të kenë angazhime të rëndësishme për përshtatjen e hapësirave të shërbimeve të punësimit dhe institucioneve të arsimit dhe formimit profesional, duke bërë ndërhyrje në infrastrukturë, teknologji dhe zhvillim kapacitetesh për stafin. Ndërsa institucionet e përfshira në mbrojtjen sociale duhet të bëjnë një vlerësim cilësor të individëve

¹ VKM Nr. 276 “Plani Kombëtar për Personat me Aftësi të Kufizuar 2021-2025”.

me aftësi të kufizuar për shkallën e punësueshmërisë së tyre, profilizimin dhe referimin efektiv në zyrat e punësimit. Harmonizimi i veprimeve të Strategjisë së Mbrojtjes Shoqërore dhe të Strategjisë së Punësimit dhe analizat periodike për përmirësimin e zbatueshmërisë së tyre janë thelbësore për të plotësuar objektivat e punësimit dhe për të bërë të suksesshëm Fondin Social të Punësimit.

Përmirësimi përfitimeve dhe bashkëpunimit ndër-sektorial me fokus fëmijët, vajzat dhe djemtë në skemën e ndihmës ekonomike, me synim promovimin e mirëqënies së tyre, duke pasur parasysh nevojat specifike të vajzave dhe djemve.

Analiza të mëparshme kanë theksuar nevojën për të ofruar mbështetje të mëtijshme për familjet me fëmijë (të vegjël) në kushtet e pamjaftueshmërisë së skemave ekzistuese të mbështetjes në para dhe përfitimeve të tjera. Aktualisht ekzistojnë disa përfitime për përmirësimin e mirëqënies së fëmijëve në familjet në ndihmë ekonomike. Të tilla janë bonusi i bebes për çdo fëmijë të lindur, stimuli financiar për rregjistrimin në shkollë dhe për vaksinimin, tekste shkollore falas, bursa mësimore etj. Ekzistojnë dhe shërbime të tjera që merren nga një sërë institucionesh lokale dhe qendrore, të cilat duhen identifikuar dhe analizuar. Evidentimi i të gjithë llojeve të përfitimeve dhe shërbimeve, analiza e kostove që lidhen me mirërritjen e fëmijëve, do të mundësojnë ndërtimin e skenarëve të ndryshëm për të përmirësuar këto përfitime. Ekzistojnë modele dhe praktika ndërkombëtare mbështetjeje me përfitime për fëmijët në familjet në ndihmë ekonomike, të cilat do të njihen dhe do të përdoren për ndërtimin e skenarëve të mbështetjes për fëmijët në të ardhmen. Një material i shkurtër mbi një skemë mbështetjeje për fëmijët e grupmoshës 0-3 vjeç është përgatitur nga ana e Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale. Sugjerimet e këtij dokumenti synohet të pilotohen në kuadrin e skemës për “1000 ditët e para të jetës së fëmijës” dhe më pas të vijohet me zbatimin kombëtar të saj, të mbështetur në një kuadër të mirë ligjor dhe rregullator. Analiza të vijueshme për impaktin e këtyre skemave në mirëqënien e fëmijëve do të kryhen, me qëllim realizimin e modifikimeve të nevojshme.

Forcimi i bashkëpunimit ndërsektorial me fokus fëmijët në programin e NE-së dhe plani për Garancinë e Fëmijëve.

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale ka hedhur hapa të rëndësishëm dhe konkret drejt një modeli të shërbimeve të integruara shëndetësore dhe të mbrojtjes sociale për fëmijët përfitues të skemës së ndihmës ekonomike. Njëkohësisht lidhja me arsimimin është thelbësore për të garantuar të drejtën e fëmijëve në nevojë për siguruar qëndrimin në shkollë. Në veçanti, orientimi drejt një modeli të koordinuar mes shërbimeve sociale, arsimore dhe shëndetësor pritet të jetë një prej prioriteteve të strategjisë së re për garantimin e mbështetjes së fëmijëve dhe familjeve. Ky intergim i shërbimeve nis që në moshën 0-5 vjeç me paketën bazë të shëndetit të kujdesit parësor dhe programit të vizitave të integruara në familje si një mundësi për të adresuar në vecanti fëmijët vulnerabël, monitorimin e zhvillimit të hershëm dhe identifikimit të hershëm të aftësisë së kufizuar, si dhe nxitjen e bashkëpunimit ndërsektorial për të siguruar ndjekjen e treguesve të zhvillimit të fëmijës. Ky program aktualisht po zbatohet në qarqet Tiranë, Korçë, Elbasan, Vlorë, Lezhë, Kukës, Berat dhe

Relacion shpjegues për projektvendimin “Për miratimin e strategjisë kombëtare të mbrojtjes sociale 2024–2030 dhe të planit të veprimit në zbatim të saj”

synimi është të zgjerohet në të gjithë territorin. Hartimi i protokolleve të përbashkëta, organizimi i tryezave të përbashkëta në nivel rajonal mes shërbimeve sociale dhe atyre shëndetësore, si dhe ngritja e kapaciteteve të personelit socio-shëndetësor do të jenë në fokus në strategjinë e re. Njëkohësisht, pjesë e kësaj mase prioritare do të jetë vlerësimi i fizibilitetit, kapaciteteve institucionale dhe personelit për të hartuar një Plan Veprimi për Garancinë e Fëmijëve sipas modelit dhe udhëzimeve të Bashkimit Evropian. Hartimi i një Plani Veprimi për Garancinë e Fëmijëve është një prej rekomandimeve të Bashkimit Evropian si pjesë e kapitullit 19 për hapjen e negociatave, si dhe në përputhje me kapitullin 23 për të drejtat e njeriut. Plani i Veprimit për Garancinë e Fëmijëve, aktualisht po zbatohet në një sërë vendesh të Bashkimit Evropian dhe ashtu sikurse Plani i Garancisë Rinore do të synojë të ndërtojë modele, mjete dhe financim për adresimin e fëmijëve vulnerabël, të garantojë një plan për reduktimin e varfërisë së fëmijëve dhe nxitur mirëqenien e tyre.

Qëllimi i politikës B: Zgjerimi i shërbimeve sociale të integruara, të aksesueshme e cilësore dhe të përgjegjshme gjinore, si dhe avancimi i deinstitucionalizimit të kujdesit rezidencial, në partneritet me pushtetin vendor dhe aktorët e tjerë.

Objektivi specifik/strategjik B.1: Konsolidimi i procesit të decentralizimit të shërbimeve të kujdesit social për financim të qëndrueshëm dhe të përgjegjshëm gjinor, mbulim gjeografik, aksesueshmëri dhe që i përgjigjen krizave dhe emergjencave.

Objektivi specifik/strategjik B.2: Zbatimi i standardeve dhe forcimi i kapaciteteve njerëzore të personelit të shërbimeve të kujdesit social për shërbime, cilësore dhe të përgjegjshme gjinore

Objektivi specifik/strategjik B.3: Deinstitucionalizimi i shërbimeve të kujdesit rezidencial dhe transformimi drejt shërbimeve në familje, komunitare dhe ditore duke respektuar parimin e të drejtave të njeriut dhe këndvështrimit gjinor.

Masat prioritare që do të kontribuojnë në arritjen e objektivave specifikë/strategjike janë:

Të përmirësohet planifikimi, modeli i financimit të përgjegjshëm gjinor të shërbimeve të kujdesit social në nivel vendor, si dhe përgjigjja efektive ndaj krizave dhe emergjencave.

NJQV kanë krijuar eksperiencën e tyre për hartimin e planeve sociale lokale si baza e planifikimit vjetor të shërbimeve sociale. Vlerësohet që në këtë fazë nevojitet një unifikim i formateve të planeve sociale vendore. Vlerësimet e nevojave për shërbime sociale në komunitetet lokale janë realizuar si pjesë e hartimit të planeve lokale, por ato kanë qenë të munguara për disa bashki, duke cënuar cilësinë e planifikimeve vjetore dhe afatmesme. Planet e reja sociale duhet të shënojnë një përmirësim cilësor në prioritizimin e veprimeve, kostimin dhe specifikimin e qartë të burimeve financiare për realizimin e tyre. Korniza monitoruese e zbatimit të planeve sociale dhe e shërbimeve shoqërore ka qenë e pamjaftueshme dhe NjQVR kanë kapacitete të kufizuara monitoruese. Fushatat e vizibilitetit.

dialogu me përfituesit për vlerësimin e nevojave për shërbime, si dhe për informimi lidhur me shërbimet e integruara të kujdesit shoqëror, duhet të jenë pjesë e planeve sociale lokale.

Do të rishikohet VKM e Fondit Social, veçanërisht lidhur me nivelin e kontributeve nga bashkitë, si dhe qëndrueshmërinë financiare të shërbimit, orientuar drejt financimit të integruar/bashkuar (buxheti i dedikuar nga MSHMS në programin e përkujdesit social, financimi i vetë bashkive dhe financimi i donatorëve/sectorit privat). Do të rishikohet metodologjia/formula e shpërndarjes së Fondit Social me qëllim, përmirësimin e transparencës dhe barazisë së zbatimit për komunitetet lokale, duke marrë në konsideratë pabarazitë e mëdha rajonale dhe lokale, për nga niveli i problematikave dhe i nevojave, por edhe për nga kufizimet në burime të institucioneve lokale (NJQV-ve). Rishikimi do të qartësojë rolet institucionale për alokimin dhe monitorimin e zbatimit të Fondit Social dhe do të mbështetet në kostot për njësi shërbimi dhe prokurimin e shërbimeve të kujdesit shoqëror. Do të plotësohet kuadri ligjor dhe rregullator, që lidhet me prokurimin e shërbimeve nga ana e bashkive, si dhe do të mbështeten dhe forcohen kapacitetet lokale për kryerjen e procesit prokurues. Do të mbështetet pushteti vendor me kapacitete për ngritjen e fondeve dhe mobilizim financiar të aktorëve të ndryshëm për një financim të qëndrueshëm të shërbimeve.

Do të nxitet koordinimi dhe bashkëpunimi mes bashkive në nivel lokal dhe promovimi i modeleve të mira dhe inovative të shërbimeve sociale, veçanërisht në komunitetet për të cilat këto shërbime janë të munguara, në kushtet e pamundësive financuese. Trajnimet për rritjen e kapaciteteve lokale për aplikim projektësh në kuadër të Fondit Social në linjë me parashikimet në planet lokale do të rriten gjithashtu.

Indeksi i lartë në risqet natyrore dhe aksesit i ulët në financë janë dy nga faktorët kryesorë të nevojës për sisteme të mbrojtjes sociale që mbrojnë nga çdo goditje, individët në nevojë dhe ata të disavantazuar². Aktualisht, sistemi i mbrojtjes sociale në Shqipëri vuan nga: (a) pamundësia për të identifikuar shpejt njerëzit në nevojë; (b) mungesa e qartësisë së roleve të strukturave dhe punonjësve për rastet e emergjencave, (c) mungesa e një harte të ofrimit të shërbimeve në raste emergjencash dhe/apo krizash; (d) mungesa e kapaciteteve të punonjësve për veprim në raste emergjencash; dhe (e) nivel i ulët i vullnetarizmit dhe si rrjedhim, i përdorimit të vullnetarëve në këto situata. Autonomia fiskale e bashkive ka risqe, pasi buxhetet lokale aktualisht janë shumë të varura nga transfertat kombëtare, si dhe të papërgatitura për të përballuar situata të emergjencës, duke mos pasur fleksibilitetin e nevojshëm lidhur me burimet njerëzore dhe financiare. Fondi i kontigjencës për financimin e emergjencave dhe përshtatjen e sistemit të mbrojtjes sociale, me skema shtesë të mbështetjes financiare dhe/apo me shërbime, aktualisht mungon, në të dy nivelet e qeverisjes, për të reaguar shpejt dhe në mënyrë efektive.

Të përmirësohet mbulimi gjeografik, diversifikimi dhe aksesueshmëria, dixhitalizimi dhe ndjeshmëria gjinore e shërbimeve të kujdesit social.

² World Bank, 2021, Adaptive Social Protection System in Albania: The case of social assistance

Mbulimi i popullsisë me shërbime mbetet ende i ulët. Është rritur numri i bashkive që sigurojnë shërbime sociale komunitare për të paktën 3 kategori përfituesish (PAK, fëmijë, të moshuar), por mbulimi në zonat urbane mbetet i pamjaftueshëm dhe në zonat rurale i ulët. Nuk ka një vlerësim periodik të vulnerabilitetit sipas zonave, por evidentohet që individët në vështirësi ekonomike, sociale e shëndetësore hasin vështirësi në aksesin në shërbime. Shërbimet lëvizëse për të mbështetur zonat periferike e rurale janë ende të nënzhvilluara. Do të realizohet zgjerimi i hartës së shërbimeve, i cili do të shoqërohet me diversifikimin dhe futjen e shërbimeve të reja e inovative, duke patur në vëmendje individin dhe familjen. Do të përgatitet harta e vulnerabilitetit e rifreskuar (hartëzimi i nevojave) dhe në bazë të kësaj harte të unifikuar do të realizohet vlerësimi i nevojës për shërbime të reja të kujdesit shoqëror, në funksion të zgjerimit të hartës së shërbimeve, nga përpjekjet e koordinuara të të gjithë aktorëve, publikë dhe jopublikë.

Sistemi i integruar i shërbimeve shoqërore do të zhvillohet drejt tipologjive të reja e me mbulim të arësyeshëm gjeografik duke reduktuar pabarazitë rajonale aktuale, mbështetur me rritje të financimit të shërbimeve sociale, rritje të kapaciteteve njerëzore, për përmirësimin e funksionimit dhe eficiencës së shërbimeve komunitare dhe në familje, si dhe forcimin e modelit të manaxhimit të rastit përgjatë zinxhirit të shërbimeve, përmes integritit të skemave dhe sistemeve. Aktualisht, ofrimi i shërbimeve sociale të integruara e njëkohësisht të qëndrueshme, inovative dhe gjithëpërfshirëse, si dhe me standarde europiane mbetet sfidë për sektorin e mbrojtjes sociale dhe strategjisë së ardhshme në këtë fushë. Kjo sfidë synon mobilizimin e burimeve njerëzore dhe financiare, përdorimin e teknologjisë, si dhe nxitjen e partneriteteve mes aktorëve publikë dhe jopublikë.

Orientuar drejt deinstitutionalizimit dhe decentralizimit, sistemi i mbrojtjes sociale do të zhvillohet edhe në lidhje me fleksibilitetin për t'u përgjigjur shpejt dhe në mënyrë efektive krizave dhe emergjencave, duke mos çenuar mbështetjen me shërbime ndaj individëve dhe familjeve në nevojë të shtuar.

Për të mbështetur zgjerimin e hartës së shërbimeve dhe vlerësuar shkallën e kënaqësisë së individëve që përfitojnë prej tyre, një vëmendje të posaçme do të marrë përmirësimi i rregjistrit elektronik të shërbimeve, lidhja e tij me rregjistrin tjerë me informacion të dobishëm, kapacitimi i personelit për të populluar rregjistrin me të dhëna dhe për t'i përdorur ato për analiza, mbështetja me infrastrukturë dhe materiale udhëzuese e strukturave të NJVRN.

Përmirësimi i cilësisë së shërbimeve ekzistuese dhe të reja përmes zbatimit, monitorimit dhe inspektimit të standardeve, si dhe të përgjegjshme nga pikëpamja gjinore.

Përmirësimi i cilësisë së shërbimeve do të konsistojë në vendosjen e standardeve minimale për shërbimet, bazuar në kategorizimin e tyre; rishikimin e standardeve minimale ekzistuese dhe identifikim të standardeve të reja funksionale dhe strukturore sipas rastit dhe tipologjive të shërbimit, përfshirë standardet e shërbimeve të integruara të kujdesit shoqëror. Ka përpjekje për të hartuar metodologji të përcaktimit të kostos për njësi për shërbimet e kujdesit

Relacion shpjegues për projektvendimin "Për miratimin e strategjisë kombëtare të mbrojtjes sociale 2024-2030 dhe të planit të veprimit në zbatim të saj"

social bazuar në standardet minimale strukturore dhe standardet minimale funksionale, me ndihmën e partnerëve evropianë. Sfida aktuale e konsolidimit të sistemit të shërbimeve sociale është lidhja e rëndësishme mes standardeve të rishikuara, kostimit për njësi të shërbimit, shpërndarjes së Fondit Social në përputhje me hartën e vulnerabilitetit në mbulim kombëtar, si dhe monitorimi i zbatimit të standardeve të rishikuara.

Do të kalohet nga praktika e raportimit për shërbimet shoqërore, në atë të monitorimit bazuar në një metodologji për vlerësimin e cilësisë së shërbimeve të kujdesit shoqëror, impaktit, eficiencës apo kosto-efektivitetit të tyre. Do të rishikohen metodologjitë e monitorimit dhe inspektimit të shërbimeve të kujdesit shoqëror, si dhe kompetencat institucionale. Procesi i monitorimit dhe inspektimit do të shoqërohet me përmirësimin e sistemeve, të cilat do të realizojnë dokumentimin digjital të situatës, do të japin informacion dhe do të mundësojnë raportime dhe analiza periodike. Njëkohësisht, është planifikuar të ketë një rishikim të kuadrit ligjor të Ligjit nr.121/2006, për të reflektuar qartësimet e nevojshme, si rezultat i zhvillimit të sektorit, aspekteve të decentralizimit, roleve dhe detyrave të shërbimeve, roleve dhe detyrave të strukturave të inspektimit dhe monitorimit, si dhe aspekte të tjera të lidhura me këtë ligj.

Forcimi i kapaciteteve dhe statusit të personelit të shërbimeve të kujdesit social për të siguruar shërbime cilësore, efektive dhe të përgjegjshme gjinore.

Reforma e shërbimeve të kujdesit social të cilat synojnë zhvillimin e mëtejshëm të tipologjive të shërbimeve të reja, zbatimin e standardeve të cilësisë, orientimin drejt praktikave më të mira sipas standardeve Evropiane dhe atyre të vendeve të Bashkimit Evropian, kërkojnë zhvillimin dhe profesionalizimin e personelit të shërbimeve shoqërore dhe në mënyrë prioritare të punonjësve social, psikologëve, edukatorëve, kujdestarëve etj. Kuadri ligjor për cilësimin dhe përcaktimin e forcës së punës së shërbimeve sociale ka nevojë të rishikohet dhe zhvillohet më tej duke synuar të: a) rishikojë dhe saktësojë përcaktimet për forcën e punës; b) përcaktimin e kornizës së kualifikimeve; c) konsolidimin e procesit të licensimit përmes partneritetit me Urdhërin e Punonjësve Social, Urdhrit të Psikologut e kështu me radhë. Njëkohësisht do të synohet edhe prezantimi i profesionistëve të rinj që i përgjigjen shërbimeve të domosdoshme dhe të reja, si roli i asistentit profesional. Si pjesë e kësaj mase prioritare do të ndërtohet një bazë të dhënash për profesionistët e shërbimeve në nivel kombëtar si pjesë e hartës së shërbimeve sociale dhe që do të përditësohet në mënyrë të vazhdueshme. Ndërtimi i një kuadri rregullator për kualifikimin dhe trajnimin e vazhdueshëm do të jetë një aktivitet thelbësor për të mbështetur me tej forcimin e kapaciteteve të personelit. Pjesë e kësaj pakete do të jetë dhe hartimi i një pakete trajnimi të targetuar për përgjigjen ndaj emergjencave të shërbimeve të kujdesit social për punonjësit publikë dhe jopublik, si dhe akreditimi i ofruesve të programeve të trajnimit dhe edukimit në vazhdimësi për punonjësit social të shërbimeve sociale, monitorimi i zbatimit të programeve të trajnimit dhe edukimit në vazhdimësi, si dhe rishikimi i vazhdueshëm i përshkrimeve të punës dhe forcimi i statusit dhe vlerësimit financiar të këtij personeli për të garantuar hedhjen e një hapi cilësor në drejtim të profesionalizimit të forcës së punës në këto shërbime.

Kujdes për fëmijët- Avancimi i procesit të transformimit të sistemit rezidencial për fëmijët dhe zhvillimi i shërbimeve në familje, komunitare dhe ditore në përputhje me interesin më të lartë të përfituesve dhe atyre të barazisë gjinore.

Procesi i deinstitutionalizimit të sistemit të kujdesit për fëmijët, synon ndryshimin e tipologjisë së shërbimeve të ofruara, nga institucione rezidenciale në shërbime ditore, si dhe shërbime të tjera alternative, me bazë komunitare në integrimin e fëmijëve në familje, qofshin ato biologjike apo kujdestare, në komunitet dhe më gjerë në shoqëri. Kuadri ligjor për shërbimet shoqërore për mbrojtjen dhe përkujdesjen e fëmijëve në proces deinstitutionalizimi do të rishikohet dhe do të harmonizohet me aspektet e tjera ligjore, administrative dhe proceduriale përfshirë dhe një kuadër financiar të rishikuar që do të mbështesë këtë proces.

9 institucionet publike shtetërore të shërbimeve të përkujdesjes do të transformohen në shërbime multidisiplinare e multifunksionale për fëmijën dhe familjen. Qëllimi primar i deinstitutionalizimit do të vijojë të jetë parandalimi i ndarjes së fëmijës nga familja dhe fokusi do të jetë fuqizimi i bërthamës familjare, përmes mbështetjes në një aspekt shumë planësh, nga mbështetja ekonomike tek ajo sociale. Njëkohësisht, ofrimi i kujdesit alternativ profesional nëpërmjet shërbimeve të menaxhuara nga strukturat në nivel vendor dhe qendror, si dhe krijimi i rrjetit të familjeve kujdestare, mbetet një tjetër sfidë e rendësishme. Si pjesë e procesit të deinstitutionalizimit, fuqizimi i familjeve biologjike dhe identifikimi i familjeve kujdestare janë përgjegjësi dhe sfidë e rendësishme për autoritetet lokale.

Institucionet e përkujdesit do të krijojnë modele për shërbime të reja alternative për fëmijët. Rezultatet e pilotimit të procesit të deinstitutionalizimit në Vlorë dhe në Korçë do të shërbejnë për një qartësim të mëtejshëm të problematikës, që lidhet me këtë proces jo vetëm shumë të rendësishëm, por edhe shumë delikat. Ky proces do të shoqërohet me rritje të kapaciteteve të personelit përgjegjës, si dhe me një monitorim të kujdesshëm dhe profesional nga autoritetet monitoruese dhe inspektuese.

Zgjerimi i rrjetit të shërbimeve të përkujdesit shoqëror për persona me aftësi të kufizuara që jetojnë në institucione rezidenciale, ose në rrezik institutionalizimi;

Në zbatim të kuadrit ligjor për mbështetjen me shërbime sociale të personave me aftësi të kufizuara, do të bëhet vlerësimi i nevojës sipas planeve individuale, si dhe kostimi i këtyre shërbimeve. Skenarët e ofrimit të shërbimeve do të përfshijnë të gjithë spektrin e mundshëm si mbështetja nëpërmjet kujdestarisë së përkohshme, shërbimet lëvizëse të specializuara në mënyrë që të përmirësohet mbulimi i zonave periferike dhe atyre rurale, shërbimet në komunitet, zhvillimi i shërbimeve të kujdestarisë etj.

Vëmendje do i kushtohet financimit që është një faktor kryesor për qëndrueshmërinë e shërbimeve. Në mbështetje të ligjit për shërbimet sociale, i cili parashikon informimin si shërbim parashoqëror një strategji komunikimi do të ndihmojë për të kryer informimin e personave me aftësi të kufizuara dhe familjarëve të tyre për ndryshimet ligjore dhe politikat shtetërore në mënyrë që të njihen mundësitë dhe alternativat që ekzistojnë në fushën e

shërbimeve. Kujdes duhet për kordinimin dhe bashkërendimin e punës me institucionet lokale e rajonale, përgjegjëse për çështje të aftësisë së kufizuar, në mënyrë që të lehtësohet procesi i menaxhimit të rastit nëpërmjet një rrjeti efikas bashkëpunimi, që adreson çdo aspekt (arsimi, shëndetësia, punësimi, formimi profesional, shërbimet sociale, strehimi, transporti dhe infrastruktura, organizatat që ofrojnë shërbime dhe organizata të personave me aftësi të kufizuara).

Nxjtja dhe mbështetja e shërbimit në familje për moshën e tretë.

Në kuadrin e moshimit të popullsisë, trajtimi i nevojave të kujdesit afatgjatë mbetet një sfidë kyçe për shumë vende përfshirë edhe Shqipërinë. Duke vlerësuar pamjaftueshmërinë e shërbimeve për moshën e tretë, një vemendje e posaçme për këtë kategori do të kushtohet për vitet në vijim, me qëllim parandalimin e varfërisë dhe vulnerabilitetit tek të moshuarit.

Kujdesi afatgjatë për të moshuarit do të ofrohet përmes: shërbimeve komunitare, shërbimeve të integruara sociale dhe shëndetësore, qendrave ditore, vizitave të infermiereve dhe kujdestarëve profesionale; shërbime të bazuara në shtëpi, ndihmë në shtëpi, përfitimet në para për kujdestarët, grupet mbështetëse për kujdestarët; kujdes institucional më pak intensiv; kujdesi intensiv institucional. Në ofrimin e shërbimeve për moshën e tretë, do të mbahen në konsideratë diferencat gjinore mes grave dhe burrave të moshuar, duke ofruar shërbime, që i përshtaten nevojave specifike të tyre.

Ofrimi i shërbimeve cilësore të kujdesit afatgjatë do të synojë të rrisë mirëqenien e të moshuarve, ndërsa mbështeten familjet dhe zhvendosen përgjegjësitë nga kujdestarët e papaguar të familjes tek punëtorët e kualifikuar, të zvogëlohet numri i hospitalizimeve të panevojshme në mjediset e kujdesit shëndetësor sekondar dhe terciar për ata që nuk kanë mundësi të tjera.

VII. INSTITUCIONET DHE ORGANET QË NGARKOHEN PËR ZBATIMIN E AKTIT

Institucionet dhe organet që ngarkohen për zbatimin e këtij akti janë:

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Ministria e Financave, Ministria e Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit, Ministria e Arsimit dhe Sportit, Ministër i Shtetit për Pushtetin Vendor, Shërbimi Social Shtetëror, Agjencia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive, Agjencia e Sigurimit të Cilësisë së Kujdesit Shëndetësor dhe Shoqëror, Operatori i Shërbimeve të Kujdesit Shëndetësor, Inspektorati përgjegjës për shërbimet shoqërore dhe Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore.

VIII. PERSONAT DHE INSTITUCIONET QË KANË KONTRIBUAR NË HARTIMIN E PROJEKTAKTIT

Projektvendimi që miraton Strategjinë Kombëtare të Mbrojtjes Sociale 2024–2030 dhe Planin

Relacion shpjegues për projektvendimin “Për miratimin e strategjisë kombëtare të mbrojtjes sociale 2024–2030 dhe të planit të veprimit në zbatim të saj”

e Veprimit për zbatimin e saj, u hartua nga Drejtoria e Politikave të Përkujdesjes Sociale dhe Shërbimeve Sociale të Integruara, me asistencë teknike nga UNICEF.

Projektakti do të dërgohet për mendim në Ministrinë e Financave, Ministrinë e Drejtësisë, Ministrinë e Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit, Ministrinë e Arsimit dhe Sportit, Ministrinë e Shtetit për Pushtetin Vendor, Ministrinë e Shtetit dhe Kryenegociatorit, Këshillin Konsultativ të Qeverisjes Qendrore dhe Vetëqeverisjes Vendore dhe Institutit të Statistikave (INSTAT).

Ky dokument është publikuar për konsultim në faqen zyrtare të internetit të Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale: <https://shendetesia.gov.al/single-konsultimi/?id=684>

Janë zhvilluar 3 tryeza diskutimi dhe këshillimi me shoqërinë civile (Korrik-Nëntor 2023) dhe me aktorët e terrenit, që operojnë në fushën e reformave të mbrojtjes sociale, si dhe 5 takime konsultative të ngushta teknike me anëtarë të grupit të punës të ngritur me Urdhër të Ministrit të Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale nr.53/2023 “Për ngritjen e grupit të punës për shkrimin e Strategjisë së Mbrojtjes Sociale 2024-2030”.

IX. RAPORTI I VLERËSIMIT TË TË ARDHURAVE DHE SHPENZIMEVE BUXHETORE

Kostoja e përgjithshme e përlogaritur për zbatimin e masave administrative të kësaj strategjie dhe të planit të veprimit është rreth 244,756.815,031 lekë. Burimet e përcaktuara për Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale për programin buxhetor “Përkujdesi Social” dhe “Planifikim, Menaxhim dhe Administrimi” mbulojnë rreth 96.2% të kostos së përlogaritur për këtë strategji. Kostoja financiare e mbuluar nga buxheti i miratuar i Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, për çdo vit buxhetor përkatës, është e përfshirë brenda parashikimeve të taveve të shpenzimeve buxhetore për periudhën afatmesme e më tej. Kosto e planit të veprimit specifikon për çdo objektiv dhe nën objektiv lidhjen me programin buxhetor sipas fushave kryesore që mbulon strategjia.

Burimet financiare nga partnerët e zhvillimit mbulojnë 1,1% të kostos së strategjisë, dhe hendeku financiar është 2,7%.

PROPOZUESI

**MINISTRI I SHËNDETËSISË DHE
MBROJTJES SOCIALE**

Albana KOÇIU

Relacion shpjegues për projektvendimin “Për miratimin e Strategjisë Kombëtare të mbrojtjes sociale 2024–2030 dhe të planit të veprimit në zbatim të saj”